

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
KANTONALNI SUD U TUZLI
Broj: 32 0 Ps 416993 24 Pž
Tuzla, 23.12.2024. godine

Kantonalni sud u Tuzli, u vijeću sastavljenom od sudija Asje Razić, kao predsjednika vijeća, Ivane Mott-Bašić i Mihaele Jovanović, kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužioca „Prevoz putnika“ d.o.o. Zavidovići, ul. Omladinska bb, Zavidovići, zastupan po punomoćniku Hinović Mahiru, advokatu iz Tešnja, protiv tuženog „BIG-SIM“ d.o.o Kalesija, ul. Žrtava Genocida u Srebrenici broj 29, Kalesija, zastupan po punomoćnicima ZAK Cerovac Mustafa i Cerovac Damir, advokatima iz Tešnja, i punomoćniku Mešić Amiru, advokatu iz Tuzle, radi duga, v.sp. 115.920,00 KM, odlučujući o žalbi tuženog i S.H., kao osnivača tuženog, izjavljenim protiv presude Općinskog suda u Tuzli broj: 32 0 Ps 416993 22 Ps od 06.03.2024. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 23.12.2024. godine, donio je sljedeću

P R E S U D U

Žalba tuženog se djelimično usvaja, pa se prvostepena presuda u stavu prvom i drugom izreke preinačava, te se dosuđeni iznos od 115.920,00 KM snižava na iznos od ukupno 39.333,00 KM, i to iznos od 13.111,00 KM na ime naknade štete zbog izmakle dobiti i iznos od 26.222,00 KM na ime civilne kazne, te se obavezuje tužioc da tuženom naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 1.728,20 KM, u roku od 30 dana od dana prijema ove presude.

Obavezuje se tužilac da tuženom naknadi troškove žalbenog postupka u iznosu od 1.054,40 KM u roku od 30 dana od dana prijema ove presude, dok se u preostalom dijelu zahtjev tuženo odbija kao neosnovan.

Odbija se zahtjev tužioca za naknadu troškova žalbenog postupka.

Žalba S.H. se odbacuje kao nedopuštena.

O b r a z l o ž e n j e

Stavom prvim izreke prvostepene presude tuženi je dužan tužiocu isplatiti iznos od 115.920,00 KM i to:

- iznos od 38.660,00 KM na ime naknade štete zbog izmakle koristi za period od 01.08.2021. godine do 31.12.2022. godine,
- iznos od 77.320,00 KM na ime civilne kazne, sve sa zakonskom zateznom kamatom počev od 31.12.2022. godine pa do isplate, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.

Stavom drugim izreke obavezan je tuženi da tužiocu nadoknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 6.457,84 KM, u roku od 30 dana od dana prijema prepisa presude.

Stavom trećim izreke sa ostatkom zahtjeva za naplatu troškova postupka, preko dosuđenog iznosa, tužilac je odbijen.

Protiv prvostepene presude u stavu prvom i drugom izreke žali se tuženi i to putem punomoćnika advokata Mešić Amira dana 04.04.2024.godine i punomoćnika advokata Cerovac Mustafe iz ZAK Advokati Cerovac Mustafa i Cerovac Damir dana 11.04.2024.godine, te je žalbu podnio i S.H., kao osnivač tuženog, zbog sva tri razloga propisana odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku („Sl. novine FBiH“, broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15, u daljem tekstu skraćeno: ZPP), sa prijedlozima kao u žalbama.

U odgovoru na žalbe tužilac je predložio da se žalbe odbiju, a tuženi obaveže da tužiocu naknadi troškove sastava odgovora na žalbe u ukupnom iznosu od 1.538,55 KM.

Ispitujući pravilnost prvostepene presude shodno odredbi člana 221. ZPP ovaj sud je donio odluku kao u izreci iz slijedećih razloga:

U prvom redu, žalbu na prvostepenu presudu je podnio S.H., kao osnivač tuženog. Odredbom člana 203. ZPP propisano je da protiv presude donesene u prvom stepenu, stranke mogu izjaviti žalbu u roku od 30 dana od dana donošenja presude, odnosno, ako se presuda dostavlja u skladu sa odredbama ovog zakona o dostavi, 30 dana nakon dostave prepisa presude, ako u ovom zakonu nije određen drugi rok. Imajući u vidu da S.H., nije stranka u postupku, niti isti ovom sudu dostavlja dokaz da je kao lice upisano u sudski registar ovlašten za zastupanje tuženog, to se ni žalba S.H. nije mogla prihvatiti dopuštenom, te ju je primjenom odredbe člana 225. u vezi sa članom 213. stav 3. ZPP, valjalo odbaciti kao nedopuštenu.

Predmet spora jeste zahtjev tužitelja za naknade štete zbog izmakle koristi za period od 01.08.2021. godine do 31.12.2022. godine, te zahtjev za isplatu iznosa od 77.320,00 KM na ime civilne kazne.

Tužbeni zahtjev je temeljen na činjeničnim tvrdnjama da tužitelj upravlja autobuskom stanicom u Zenici na osnovu ugovora o ustupanju Autobuske stanice Grada Zenica na privremeno upravljanje; da svoj osnov nalazi u odredbama člana 63. stav 3. i člana 65. Zakona o cestovnom prometu, te članu 12. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prijevozu; da je tužitelj tuženom fakturisao iznose peronizacije prema dostupnim informacijama ali, nakon osporavanja faktura od strane tuženog tužitelj je pribavio podatke o registrovanim autobuskim linijama tuženog i utvrdio da isti ima sedam međunarodnih linija koje u svom redu vožnje imaju registrovana svakodnevna stajanja na autobuskoj stanici pa da je stoga tužitelju pričinjena šteta u vidu izmakle koristi veća od iznosa koji su fakturisani tuženom; da je tužitelj tuženom ponudio zaključenje

ugovora o pružanju staničnih usluga, koje je tuženi odbio tako da tužitelj kao upravitelj autobuske stanice u Zenici je osnovano očekivao dobit s obzirom na obavezno korištenje autobuske stanice od strane tuženog, te da je tuženi morao povjeriti tužitelju pružanje staničnih usluga kao i organizaciju i prodaju autobusnih karata; da se za usluge autobusne stanice primjenjuje Cjenovnik maksimalnih cijena usluga autobusnih stanica FBiH Federalnog Ministarstva prometa i komunikacije; da je stoga po osnovu peronizacije i neovlaštene prodaje autobuskih karata, a za zbog odbijanja zaključenja ugovora, tuženi tužiocu prčinio štetu u periodu od 01.08.2021.godine do 31.12.2022.godine.

Iz stanja spisa i obrazloženja prvostepene presude u relevantnom proizilazi :

- da su tužilac i Grad Zenica zaključili Ugovor o ustupanju autobuske stanice Grada Zenica na privremeno upravljanje broj 425/20 od 23.04.2020. godine čiji predmet ugovora je ustupanje na privremeno upravljanje autobuske stanice Grada Zenica prema uslovima Javnog poziva objavljenog na web stranici Grada Zenica dana 31.01.2020. godine i u sedmičnom listu „Naša riječ“ dana 04.02.2020. godine i ponudi tužioca broj 100-5/20 od 07.02.2020. godine, a radi uspostavljanja funkcije autobuske stanice, u skladu sa Zakonom o cestovnom prevozu F BiH i Pravilnikom o uvjetima, načinu rada i kategorizacije autobuske stanice, te zbog stvaranja cjelovitosti odnosa neophodnih za obavljanje komunalne djelatnosti Javnog prevoza putnika; da su članom 4. predmetnog ugovora regulisana prava i obaveze ugovornih strana, između ostalog da tužitelj uspostavi redovno funkcionisanje svih usluga i sadržaja u sistemu Javnog prevoza putnika (prijem i otprema putnika i autobusa prevoznika koji koriste usluge autobuske stanice, prodaja karata i održavanje svih pratećih servisa u sistemu Javnog prevoza putnika koji su bili u funkciji prije 31.12.2019. godine), da zadrži isti nivo cijena, naknada i provizija prilikom obavljanja svih usluga i pratećih servisa za sve korisnike autobuske stanice, kao što je bilo prije 31.12.2019. godine, te da omogući ravnopravan tretman svih prevoznika-korisnika autobuske stanice; da je članom 5. predmetnog ugovora određena mjesečna naknada u iznosu od 45.000,00 KM bez PDV-a; a da je članom 6. određeno trajanje ugovora na način da se autobuska stanica ustupa na privremeno upravljanje na period do rješavanja teškoća JKP Zenica trans-prevoz putnika d.d. Zenica, a najduže 90 dana, uz mogućnost produženja ugovora do okončanja procedure,

- da je Aneksom Ugovora o ustupanju autobuske stanice Grada Zenica na privremeno upravljanje tužiocu broj 800/21 od 29.06.2021. godine, članom 2. aneksa utvrđena mjesečna naknada u iznosu 36.450,00 KM bez pripadajućeg PDV-a, a članom 3. je regulisano da se aneks zaključuje na period od 90 dana, s tim da se isti može produžiti,

- da je između tužitelja i Grada Zenice zaključen Ugovor o ustupanju autobuske stanice Grada Zenica na privremeno upravljanje broj 1297/21 od 14.10.2021. godine čiji je predmet Ugovora ustupanje na privremeno upravljanje autobuske stanice Grada Zenica; da su članom 4. predmetnog ugovora regulisana prava i obaveze ugovornih strana, između ostalog da je tužilac dužan uspostaviti redovno funkcionisanje svih usluga i sadržaja u sistemu Javnog prevoza putnika (prijem i otprema putnika i autobusa

prevoznika koji koriste usluge autobuske stanice, prodaja karata i održavanje svih pratećih servisa u sistemu Javnog prevoza putnika koji su bili u funkciji prije 31.12.2019. godine), da zadrži isti nivo cijena, naknada i provizija prilikom obavljanja svih usluga i pratećih servisa za sve korisnike autobuske stanice, kao što je bilo prije 31.12.2019. godine, te da omogući ravnopravan tretman svih prevoznika-korisnika autobuske stanice; da je predmetnim ugovorom utvrđena mjesečna naknada u iznosu od 33.850,00 KM bez PDV-a, da se autobuska stanica ustupa na privremeno upravljanje na period od 24 mjeseca,

- da iz rješenja broj 06-23-13-2633-1/21 od 12.07.2021. godine proizilazi da je Federalno Ministarstvo prometa i komunikacija na osnovu čl. 64. stav 2 Zakona o cestovnom prevozu F BiH (Sl. novine F BiH 28/06, 2/10 i 57/20) člana 12. stav 7. Pravilnika o uslovima, načinu rada i kategorizaciji autobusnih stanica (Sl. novine F BiH 79/06) i člana 200. Zakona o upravnom postupku, donijelo rješenje kojim je utvrdilo prvu kategoriju autobuske stanice u Zenici; da se izrekom rješenja navodi da je autobuska stanica u vlasništvu Grada Zenica i da će istim upravljati tužilac za vrijeme trajanja Ugovora o zakupu, sklopljenim sa Gradom Zenica; da je tačkom 4. izreke rješenja Federalno Ministarstvo obavezalo upravitelja autobuske stanice da sa korisnikom usluga autobuske stanice potpiše ugovor u skladu sa odredbama čl. 65. Zakona o cestovnom prevozu F BiH, koji će između ostalog sadržavati i odredbe zaštite interesa ugovornih strana,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 189-A-1 sa općim uvjetima o prevozu putnika proizilazi da je nadležno Ministarstvo u skladu sa čl. 10. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prevozu izdalo dozvolu i odobrilo prevozniku-tuženom BIG-SIM d.o.o. Kalesija, obavljanje prevoza putnika za dio linije preko teritorije BiH na relaciji Sarajevo BiH-Spittal A, te da su u navedenoj dozvoli navedene stanice Sarajevo „AS“, Kakanj „AS“, Zenica „AS“, Žepče „AS“, Maglaj „AS“, Doboj Jug „AS“, Modriča „AS“ i Šamac „AS“ i Granični prijelaz Šamac „GP“, kao i da je navedena dozvola izdata tuženom sa rokom važenja do 09.06.2027. godine s tim da je u skladu sa naprijed izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 152-D-2 sa rokom važenja do 19.03.2023. godine proizilazi da je tuženom izdata dozvola za međunarodnu autobusku liniju Sarajevo-Dortmund, da su određene autobuske stanice u BiH, među kojima je i stanica u Zenici, i da je u skladu sa izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 165-D-2 sa rokom važenja do 09.09.2024. godine proizilazi da je tuženom izdata dozvola za međunarodnu autobusku liniju Sarajevo-Berlin, da su određene autobuske stanice u BiH, među kojima je i stanica u Zenici, te da je u skladu sa izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 190-A-1 sa rokom važenja do 27.06.2027. godine prozilaži da je tuženom izdata dozvola za međunarodnu autobusku liniju Sarajevo-Salzburg, da su određene autobuske stanice u BiH, među kojima je i autobuska stanica u Zenici, te da je u skladu sa izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 240-D-1 sa rokom važenja do 06.05.2027. godine prozilaži da je tuženom izdata dozvola za međunarodnu autobusku liniju Sarajevo-Kamplintfort, da su određene autobuske stanice u BiH, među kojima je i autobuska stanica u Zenici, te da je u skladu sa izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 151-D-5 sa općim uvjetima o prevozu putnika i rokom važenja do 01.07.2023. godine prozilaži da je tuženom izdata dozvola za međunarodnu autobusku liniju Sarajevo-Kamplintfort, da su određene autobuske stanice u BiH, među kojima je i autobuska stanica u Zenici, te da je u skladu sa izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz dozvole Ministarstva komunikacija i promet BiH broj 151-D-4 sa općim uvjetima o prevozu putnika i rokom važenja do 01.07.2023. godine prozilaži da je tuženom izdata dozvola za međunarodnu autobusku liniju Sarajevo-Hamburg, da su određene autobuske stanice u BiH, među kojima je i autobuska stanica u Zenici, te da je u skladu sa naprijed izdatom dozvolom sačinjen i red vožnje za redovnu autobusku liniju u kojem je naznačeno mjesto i vrijeme ulaska, izlaska putnika, te granični prelazi preko kojih linija se saobraća sa vremenom dolaska,

- da iz Ugovora o pružanju staničnih usluga broj 886/21 od 15.07.2021. godine bez potpisa i pečata proizilaži da je tužilac navedeni ugovor dostavio putem mail-a tuženom na potpis dana 04.04.2022. godine, ali da navedeni ugovor tuženi nije potpisao i isti je vratio tužiocu,

- da iz zapisnika o izvršenom inspeksijskom pregledu broj: 08-29-1738-ŽK/23 od 17.02.2023.g., broj 08-29-1739-ŽK/23 od 17.02.2023.g., broj 08-29-1740-ŽK/23 od 17.02.2023.g., broj 08-29-1741-ŽK/23 od 17.02.2023.g., broj 08-29-1742-ŽK/23 od 17.02.2023.g., broj 08-29-1743-ŽK/23 od 17.02.2023.g., proizilaži da je nadležni inspektor konstatovao da tuženi nije koristio usluge autobuske stanice u Zenici prilikom održavanja međunarodnih autobuskih linija, a što je bio u obavezi prema odobrenom redu vožnje, da je konstatovano da tuženi prevoz putnika na međunarodnim autobuskim linijama ne obavlja u skladu sa Zakonom o međunarodnom i međuentitetskom drumskom prevozu, kao i u skladu sa izdatim dozvolama za obavljanje date međunarodne autobuske linije, i to na način da se pri održavanju linije ne obavljaju polasci sa autobuske stanice u Zenici, niti dolasci na autobusku stanicu u Zenici, iako je u redu vožnje ista navedena kao mjesto za prijem i ispuštanje putnika,

- da iz dopisa tuženog broj 025-010-21 od 13.10.2021. godine i dopisa tuženog broj 025-011/21 od 18.11.2021. godine proizilazi da je tuženi izvršio povrat i reklamaciju računa broj: ... od 30.09.2021. godine i račun broj: ... od 31.10.2021. godine navodeći da sa tužiocem nije imao bilo kakav obligacioni odnos, da račune nije dužan platiti jer zakonske odredbe entitetskih propisa koje regulišu rad autobusnih stanica nisu primjenjive na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine,

- da iz Ugovora o pružanju i korištenju usluga autobuske stanice Zenica od 08.04.2022. godine potpisan i ovjeren od strane tuženog proizilazi da je tuženi sačinio predmetni ugovor i dostavio ga tužiocu na potpisivanje, ali da je predmetni ugovor tužilac odbio da potpiše,

- da iz iskaza zastupnika tužioca E.Č., saslušanog kao parnična stranka, proizilazi da je tužilac tuženom ponudio zaključenje Ugovora o korištenju autobuske stanice u Zenici, da je tuženi odbio da potpiše predmetni ugovor, te da je također tužilac tuženom ispostavljao fakture, na koje je tuženi prigovarao i vraćao tužiocu, te da tuženi u 2021. i 2022. godini nije koristio usluge autobuske stanice, a prijem putnika je obavljao po benzinskim stanicama,

- da iz iskaza zastupnika tuženog S.H., saslušanog kao parnična stranka, proizilazi da tuženi obavlja prevoz putnika u međunarodnom saobraćaju, da pored dozvola Ministarstva prometa i komunikacija BiH potrebne su i dozvole države u koju se ulazi iz Bosne i Hercegovine, da tuženi nije vozio na sve linije koje su obuhvaćene tužbom, jer nije imao potrebnih dozvola, da račune koje je tužilac ispostavljao tuženom nije plaćao, jer nije imao zaključen ugovor, da Ugovor nije potpisao, jer da nisu bili tačni podaci u Ugovoru, te zbog toga što je tužilac odbio da poništi ranije ispostavljene račune,

- da iz iskaza saslušanog svjedoka V.D. proizilazi da je obavljao poslove spoljnog saradnika za tuženog, da nije zaposlen kod tuženog, te da je učestvovao u vođenju pregovora oko zaključenja ugovora sa tužiocem, da ugovor nije zaključen, jer je tužilac primjenjivao Zakon o cestovnom prevozu F BiH, a tuženi vrši isključivo međunarodni prevoz putnika po dozvolama Ministarstva prometa i komunikacija BiH, da fakture koje je tužilac ispostavljao tuženi je vraćao, jer usluge autobuske stanice nije koristio,

- da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke Almire Hurić od 03.01.2024. godine proizilazi da izgubljena dobit na ime usluga peronizacije za sporni period koji je naveden u tužbi zbog nekorištenja autobuske stanice u Zenici za međunarodne linije iznosi 38.660,00 KM i iznos od 77.320,00 KM na ime civilne kazne, da se visina naknade za peronizaciju autobusa određuje za svaki dolazak i odlazak autobusa (pristajanje autobusa) u zavisnosti od kategorije autobusne stanice i to za prvu kategoriju – međunarodne linije dolazak 13,50 KM sa PDV-om, odlazak 15,00 KM sa PDV-om, tranzit 10,00 KM sa PDV-om i vanlinijski prevoz 40,00 KM sa PDV-om, da je vještak na strani 6 nalaza i mišljenja tabelarno prikazao međunarodne linije koje je koristio tuženi i za koje su izdate dozvole od strane Ministarstva komunikacija i prometa BiH u kojima je naznačena autobuska stanica Zenica kao mjesto ulaska i izlaska putnika, da je u tabelarnom prikazu vještak naznačio i o kojoj se međunarodnoj liniji radi, režim održavanja, učešće tuženog u autobuskoj liniji, period obavljanja, prolaz tranzita kroz Zenicu, naknade peronizacije, uvećanje od

300%, kao visina naknade zbog nepovjeravanja prodaje karata (kazna), i naknade srazmjerno učešću tuženog u liniji, da je vještak obračunao izgubljenju dobit ukoliko se uzme u obzir procenat međunarodne linije tuženog iz Ugovora o kooperaciji zaključenog između tuženog i njegovih kooperanata, te bi u tom slučaju naknada za srazmjerno učešće tuženog u navedenim linijama iznosila 13.111,00 KM, a naknada koju je tužilac mogao očekivati na ime civilne kazne za naprijed navedene linije bi srazmjernom učešću tuženog, iznosila 26.222,00 KM.

Temeljem utvrđenog činjeničnog stanja, prvostepeni sud je, pozivajući se na člana 31., 63., stav 3. i 65. Zakona o cestovnom prevozu F BiH („Službene novine F BiH“ broj 28/06 i 2/10) cijenio da je tuženi bio dužan da koristi usluge autobuske stanice u Zenici i da istoj povjeri rezervaciju karata za prevoz, te da sa navedenom autobuskom stanicom zaključi ugovor o pružanju staničnih usluga, a što je tuženi propustio učiniti, te je pozivajući se na odredbe člana 154. stav 1. člana 155., člana 158. i člana 189. Zakona o obligacionim odnosima (u daljem tekstu ZOO) cijenio da je tužiocu, zbog ponašanja tuženog, nastala šteta, a za tuženog obaveza naknade iste, koju visinu je utvrdio shodno nalazu i mišljenju vještaka ekonomske struke.

Također, prvostepeni sud je prigovor aktivne legitimacije istaknut od strane tuženog cijenio neosnovanim, zaključivši da se taj prigovor ne može temeljiti na pravosnažnoj presudi Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 Ps 199461 21 Ps od 17.03.2023.godine, budući da tom presudom nije utvrđena ništavost Ugovora, već je samo utvrđeno da je Ugovor o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga broj OPU-IP-2018-176 od 28.06.2018. godine, zaključen između JKP Zenica trans Prevoz putnika d.d. Zenica kao prenosioca i Grada Zenica kao sticaoca bez učinka, pa da je shodno tome obaveza tuženog prema tužiocu pravno valjana sve do dana 05.09.2023. godine kada je presuda postala pravosnažna, odnosno kada je pravosnažno utvrđeno da je navedeni ugovor bez dejstva.

Pravilno je prvostepeni sud cijenio neosnovanim prigovor aktivne legitimacije tužitelja. Naime, tuženi je svoj prigovor temeljio na presudi Općinskog suda u Zenici broj: 43 0 Ps 199461 21 Ps od 17.03.2023.godine, ističući da je istom presudom utvrđeno da je Ugovor o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga od 28.06.2018.godine, zaključen između JKP Zenica trans Prevoz putnika d.d. Zenica kao prenosioca i Grada Zenica kao sticaoca, bez učinka, dakle da je isti pravno neegzistirajući, pa da stoga Grad Zenica u vrijeme zaključenja ugovora sa tužiteljem (kojim ugovorima je tužiocu ustupljena autobuska stanica u Zenici na privremeno upravljanje) i nije bio vlasnik te stanice i isti nije ni mogao tužitelju dati autobusnu stanicu na upravljanje i samim time tužitelj nije ni mogao ostvarivati zaradu temeljem izvršenih usluga. Iz navedene presude Općinskog suda u Zenici, koja je postala pravosnažna dana 05.09.2023.godine, proizilazi da je Ugovor o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga od 28.06.2018.godine kojim ugovorom je JKP „Zenicatrans-prevoz putnika „ d.d. Zenica prenio svoje pravo na nekretnini kčbr. 557/2 Autobuska stanica Poslovna zgrada u

privredi površine od 2285m² u korist Grada Zenica, bez učinka prema stečajnoj masi, pa da je Grad Zenica dužan da trpi brisanje upisa prava vlasništva i posjeda upisanog u korist tuženog Grad Zenica sa 1/1, te da se uspostavlja stanje kakvo je bilo prije provedbe predmetnog Ugovora o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga od 28.06.2018.godine, kao i da navedene nekretnine ulaze u stečajnu masu tužioca radi ravnomjernog namirenja stečajnih povjerioca. Međutim, okolnost što je Ugovor o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga od 28.06.2018.godine, kojim ugovorom je Grad Zenica postao vlasnik autobuske stanice, utvrđen bez pravnog dejstva prema stečajnoj masi, te određeno brisanje prava vlasništva i posjeda i uspostavljanje stanja kakvo je bilo prije provedbe predmetnog ugovora, nema nikakvog uticaja na pravo tužitelja za potraživanje predmetne štete, jer je u vrijeme zaključenja predmetih ugovora o ustupanju na korištenje Grad Zenica bio u vlasništvu predmetne autobuske stanice i imao pravni osnov za prenos prava upravljanja autobuskom stanicom na tužitelja, koji je shodno utvrđenim pravima i obavezama iz ugovora i izvršavao svoju obavezu upostavljanja redovnog funkcionisanja svih usluga i sadržaja u sistemu Javnog prevoza putnika (prijem i otprema putnika i autobusa prevoznika koji koriste usluge autobuske stanice, prodaja karata i održavanje svih pratećih servisa u sistemu Javnog prevoza putnika koji su bili u funkciji prije 31.12.2019. godine). Zbog navedenog su neosnovani svi žalbeni navodi koji idu sa polemisanjem u pogledu pravnih posljedica ugovora bez pravnog učinka i da isto djeluje ex tunc, jer tuženi zanemaruje da je predmetna presuda postala pravosnažna dana 05.09.2023.godine, dakle nakon perioda predmetnog potraživanja naknade štete u ovom postupku, i ne može se samo zbog okolnosti što je predmetnom presudom utvrđeno da je ugovor o o prenosu prava na nekretninama umjesto izmirenja duga od 28.06.2018.godine bez dejstva prema stečajnom masi, osporiti pravo tužitelja na potraživanje naknade štete nastale u periodu prije pravosnažnosti presude Općinskog suda u Zenici. Pored navedenog, tuženi niti ukazuje, niti provodi dokaze u pogledu toga da su Ugovori o ustupanju autobuske stanice Grada Zenica na privremeno upravljanje broj : 425/20 od 23.04.2020.godine, broj: 800/21 od 29.06.2021.godine i broj: 1297/21 od 14.10.2021.godine, na kojim tužioc temelji svoju aktivnu legitimaciju, utvrđeni ništavim, niti su isti poništavani u sudskom postupku.

Nadalje, neosnovani su žalbeni navodi da se, u situaciji kada je tužilac svojom tužbom od 12.01.2022.godine tražio plaćanje računa o izvršenim uslugama, da bi nakon više preinaka tužbeni zahtjev upravljen na iznos od 115.920,00 KM po osnovu civilne kazne i izmakle dobiti, ne može raditi o klasičnoj preinaci, nego o sasvim drugom tužbenom zahtjevu. Po ocjeni i ovog suda, u konkretnom slučaju, kada tužilac, na temelju istog činjeničnog osnova, na pripremnom ročištu, umjesto isplate po osnovu faktura, potražuje naknadu izgubljene dobiti i tzv. civilnu kaznu, radi se o preinaci u smislu odredbe člana 54. ZPP, te kako je isto učinjeno na pripremnom ročištu, to ni tuženi nije imao osnova za protivljene takvoj preinaci tužbe.

Nisu osnovani navodi žalbe da prvostepeni sud nije cijenio izvedene dokaze u smislu člana 8. ZPP i da je zbog toga pogrešno utvrđeno činjenično stanje. Prvostepeni sud je cijenio svaki dokaz posebno i sve dokaze zajedno i utvrdio odlučne činjenice u skladu sa članom 123. stav 2. ZPP slobodnom ocjenom dokaza koji su izvođeni po prijedlogu stranaka i za svoju odluku dao valjano pravno obrazloženje, koje prihvata i ovaj sud.

Naime, neosnovane su tvrdnje tuženog da je prvostepeni sud pogrešno cijenio izvedene dokaze i to dozvole Ministarstva komunikacija i prometa i da je propustio da utvrdi kada su navedne dozvole izdate i do kada iste važe, jer da je isto utvrdio zaključio bi da tuženi u utuženom periodu nije obavljao međunarodni prevoz na pomenutim linijama. Naime, prvostepeni sud je navedene dokaze pravilno cijenio, te prilikom ocjene osnovanosti i visine predmetnog potraživanja, iste doveo u vezu sa nalazom i mišljenjem vještaka ekonomske struke. Iz navedenih dozvola, te nalaza i mišljenje slijedi da je tuženi u utuženom periodu imao dozvole za obavljanje prevoza, samo što navedene dozvole nisu od istog datuma, niti sve datiraju od početka utuženog perioda (01.08.2021.godine), tako da ni obračun visine potraživanja nije izvršen od početka utuženog perioda za sve linije, već upravo od momenta dobijanja dozvola, odnosno počev od 15 dana od dana dobijanja dozvola, budući da je članom 15. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom prevozu propisano da je prevoznik dužan po pribavljanju svih potrebnih dozvola, najmanje 15 dana prije početka obavljanja prevoza na odobrenoj liniji objaviti početak prevoza. S tim u vezi, neosnovani su i žalbeni navodi da je pogrešna tvrdnja prvostepenog suda da je tuženi u spornom periodu imao predmetne registrovane linije za međunarodni saobraćaj i da je iste koristio. Naime u situaciji kada iz provedenih dokaza i to dozvola Ministarstva komunikacija i promet BiH, kao i nalaza i mišljenja vještaka ekonomske struke, proizilazi da je tuženi imao registrovane linije, to je tuženi trebao dokazivati da takvih linije nema, da je iste odjavio ili izgubio zbog neobavljanja prevoza (član 15, 16. i 17. Zakona o međunarodnom i međuentitetskom drumskom saobraćaju), a što je tuženi propustio učiniti.

Neosnovani su i žalbeni prigovori pogrešne primjene materijalnog prava.

Odredbom čl. 31. Zakona o cestovnom prevozu F BiH (Sl. novine F BiH 28/06 i 2/10) propisano je da prevoznik koji vrši javni prevoz putnika u linijskom cestovnom prevozu dužan je autobuskoj stanici na kojoj je tim redom vožnje predviđen ulazak, odnosno izlazak putnika dostaviti registrirani red vožnje, najmanje pet dana prije njegovog stupanja na snagu, dok je stavom 2. istog člana propisano da je prevoznik dužan autobuskoj stanici dostaviti cjenovnik sa cijenama za razdaljinu između stanica i stajališta upisanih u red vožnje. Članom 63. stav 3. istog Zakona, je propisano da ako je u redu vožnje upisan naziv mjesta u kojem postoji autobuska stanica, prevoznik je obavezan koristiti usluge autobuske stanice u tom mjestu, dok je stavom 4. istog člana propisano da u mjestu u kojem postoji dvije ili više autobuskih stanica namijenjenih za isti rang linijskog

prevoza, prevoznik će koristiti usluge autobuske stanice koju ima upisanu u registrirani red vožnje.

Odredbom čl. 65. stav 1. istog Zakona je propisano da autobuska stanica mora pod jednakim uslovima pružati svoje usluge svim prevoznicima koji u registriranom redu vožnje imaju upisanu tu autobusku stanicu, a prema cjenovniku u zavisnosti od kategorije autobuske stanice, dok je stavom 2. istog člana propisano da autobuska stanica može naplaćivati svoje usluge samo ako je izvršena kategorizacija, i ako joj je Rješenjem Ministarstva utvrđena jedna od kategorija. Stavom 3. istog člana propisano je da će Ministarstvo, na prijedlog Asocijacije prevoznika pri Privrednoj komori Federacije BiH utvrditi maksimalne cijene usluga autobuskih stanica zavisno od kategorije stanice. Stavom 4. istog člana propisano je da prevoznik koji vrši prevoz iz stava 1. ovog člana obavezan autobuskoj stanici, upisanoj u registrirani red vožnje, povjeriti rezervaciju i prodaju karata za prevoz, te davanje obavijesti putnicima. Stavom 5. istog člana propisano je da će autobuska stanica i prevoznik iz stava 4. ovog člana Ugovorom regulisati uslove, način korištenja usluga autobuske stanice, međusobna prava i obaveze, a visinu naknade za pružene usluge odredit će se u skladu sa cjenovnikom iz stava 3. ovog člana. Stavom 7. istog člana propisano je da se Ugovorom iz stava 5. ovog člana može odrediti i broj karata za prevoz koje će prevoznik povjeriti autobuskoj stanici, s tim da na polaznoj autobuskoj stanici taj broj ne može biti manji od 30 % kapaciteta autobusa na tom polasku.

Nije sporno da je Privredna komora FBiH utvrdila Cjenovnik maksimalnih cijena usluga autobusnih stanica u FBiH („Službene novine FBiH“ 157/08- u daljem tekstu : Cjenovnik) a niti je sporno da je istim regulisano da u slučaju ako prevoznik ne povjeri prodaju karata autobusnim stanicama, odnosno ako organizaciju prodaje autobusnih karata obavlja samo u turističkim agencijama ili poslovnica, da se cijena peronizacije utvrđena ovim cjenovnikom uvećava za 300% (tzv. civilna kazna).

U prvostepenom postupku utvrđeno je da je tužilac shodno zaključenim Ugovorima o ustupanju autobuske stanice Grada Zenica na privremeno upravljanje, upravljao autobuskom stanicom u Zenici, da tuženi ima registrovane autobusne linije na međunarodnim autobuskim linijama, i da u navedenim u registru redova vožnje ima upisanu autobusku stanicu u Zenici, te da tuženi u periodu od 01.08.2021. godine do 31.12.2022. godine nije koristio usluge navedene autobuske stanice za polazak-odlazak autobusa po redovima vožnje tuženog i da istoj nije povjerio prodaju i rezervaciju karata za prevoz.

U takvoj činjeničnoj i pravnoj situaciji prvostepeni sud je pravilnom primjenom materijalnog prava (član 27. i 189. ZOO u vezi sa članom 65. stav 5. Zakona o cestovnom prevozu) osnovano zaključio da sklapanje ugovora između tužioca, kao upravitelja autobuske stanice, i tuženog kao prevoznika kojim obavlja prevoz putnika autobusima na relacijama koje uključuju tu stanicu , je zakonska obaveza tih lica.

Kod utvrđenih činjenica da je tuženi odbio ponudu tužitelja da potpiše ugovor u smislu navedenih zakonskih odredbi o cestovnom prevozu i da taj ugovor, da nesporno, nije zaključen u spornom periodu (01.08.2021.godine do 31.12.2022.godine) i da je nesporno da je tuženi odbio korištenje autobuske stanice u Zenici, kojom tužilac upravlja na svojim linijama, to je po ocjeni i ovog suda tužilac trpio štetu u vidu izmakle koristi, a koja šteta je uvećana za 300% predstavlja sveukupnu naknadu štete. Ovo imajući u vidu propisanu civilnu kaznu prema klauzuli po povećanju staničnih usluga (ako prevoznik vrši prodaju karata mimo autobuske stanice). Ovakav stav je zauzeo i Vrhovni sud FBiH u svojoj odluci broj: 65 0 Ps 022795 20 Rev od 09.11.2020.godine.

Zbog navedenog su neosnovani i žalbeni prigovori tuženog kojima osporava i dosuđenje tzv. civilne kazne ističući da isto nije niti redovan niti očekivan tok stvari. Tuženi zanemaruje da je shodno odredbi člana 65. Zakona o cestovnom prevozu propisano da se maksimalne cijene usluga autobuskih stanica utvrđuju prema Cjenovniku koje donosi Ministarstvo na prijedlog Asocijacije prijevoznika pri Privrednoj komori FBiH, i da shodno tom cjenovniku u slučaju da prijevoznik ne povjeri prodaju karata autobusnim stanicama, odnosno ako organizaciju prodaje autobusnih karata obavlja samo u turističkim agencijama ili poslovnicama, tada se cijena peronizacije utvrđena ovim cjenovnikom uvećava za 300%. Dakle radi se o jednoj vrsti kazne zbog nezaključenja ugovora, da bi se onaj kome se izriče i odlučio na zaključenje ugovora na što ga zakon obavezuje. Tuženi se u ovom pravnom odnosu sam odlučio da ne zaključuje ugovore, zbog čega je i dužan da naknadi štetu i plati civilnu kaznu, što je u skladu sa zakonskim propisima.

Neosnovani su navodi žalbe da tuženi nema obavezu sklapanja ugovora po Zakonu o cestovnom prevozu, jer da se ne njega primjenjuje Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prevozu („Službeni glasnik BiH br. 1/02), budući da jedan zakon ne isključuje drugi. Naime, i u Zakonu o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prevozu u članu 12. je propisano da je prevoznik dužan povjeriti prodaju ili prodavati karte za prevoz na prodajnom mjestu autobuske stanice ili na drugim posebno organizovanim prodajnim mjestima (turističke agencije, poslovnice i sl.) a izuzetno u autobusu, prije početka vožnje, ako ne postoji prodajno mjesto. Tuženi tokom postupka niti je tvrdio niti dokazao da je prodaju karata povjerio drugim posebno organizovanim prodajnim mjestima, pa onda ne može sa uspjehom ni isticati tvrdnju da nije imao obavezu prodaju karata povjeriti tužiocu.

S tim u vezi je neosnovano pozivanje i na podijeljenu odgovornost za štetu, jer da je tuženi bio spreman za zaključenje ugovora, ali ne na osnovu ponuđenih uslova. Naime, tokom postupka tuženi je isticao da je razlog nepotpisivanja ugovora sa tužiteljem taj što je tužitelj kao osnov zaključenja ugovora primjenjivo Zakon o cestovnom prevozu, što je po tuženom bilo pogrešno, jer da se na tuženom ima primjeniti isključivo Zakon o međunarodnom i međuentitetskom cestovnom prometu. Navedeno proizilazi

i iz iskaza svjedoka V.D., koji je u svom iskazu naveo da je učestovovao u vođenju pregovora oko zaključenja ugovora na strani tuženog i da ugovor nije potpisan upravo zbog spora oko primjene navedenih zakona. Zbog navedenog, kako do zaključenja ugovora o korištenju usluga tužioca je došlo zbog pogrešnog stava tuženog u pogledu primjene relevantnih odredaba materijalnog prava, to se isti ne može sa uspjehom pozivati na podjeljenju odgovornost za predmetnu štetu.

Neosnovao tuženi upućuje i da je tužitelj morao ustati sa tužbom za utvrđenje postojanja ugovora u smislu člana 54. ZPP. Ovo iz razloga što isto u konkretnom slučaju navedeno nije ni nužno, kada takvu obavezu propisuje Zakon o cestovnom prijevozu FBiH i član 27. Zakona o obligacionim odnosima. Isto predstavlja prethodno pitanje, koje sud, shodno odredbi člana 12. ZPP ima mogućnost riješiti prije donošenja odluke o naknadi štete, a o kojem pitanju je prvostepeni sud i odlučio.

Također, ni isticani navodi tuženog da u predmetnim ugovorima o ustupanju na korištenje autobuske stanice u Gradu Zenica nije regulisano kome pripada naknada od pružanja usluga, nemaju nikakav uticaj na obavezu tuženog na plaćanje predmetnog potraživanja, budući da je tužioc taj kojem je dato upravljanja stanicom i koji je i pružao predmetne usluge.

Međutim, osnovano se žalbom tuženog ukazuje na pogrešan zaključak prvostepenog suda da okolnost da je tuženi na predmetnim linijama bio u kooperaciji sa drugim prevoznicima, nema uticaja na potraživanje tužioca iz postavljenog tužbenog zahtjeva, jer da se radi o poslovnom odnosu između tužioca i njegovih kooperanata. Naime, pri utvrđenoj činjenici da tuženi na predmetnim linijama ima kooperante, i da prevoz na navedenim linijama nije obavljao sam, već u postotku kako je ugovoreno Ugovorima o kooperaciju koje je zaključio sa kooperantima, to je prvostepeni sud tuženog i mogao obavezati samo na iznos koji predstavlja njegovo učešće u predmetnim linijama, a ne u 100% iznosu, a koji obračun je vještak ekonomske struke i iskazao u svom nalazu i mišljenju i to iznos od 13.111,00 KM na ime naknade štete zbog izmakle dobiti, i na iznos od 26.222,00 KM na ime civilne kazne.

Stoga, imajući u vidu sve prednje izloženo, valjalo je žalbu djelimično uvažiti i prvostepenu presudu, temeljem odredbe člana 229. tačka 4. ZPP, preinačiti u stavu prvom izreke, te dosuđeni iznos od 115.920,00 KM sniziti na iznos od 39.333,00 KM i to na ime naknade štete zbog izmakle koristi sa iznosa od 38.660,00 KM na iznos od 13.111,00 KM, a na ime civilne kazne sa iznosa od 77.320,00 KM na iznos od 26.222,00 KM.

Shodno tome, valjalo je, na osnovu odredbe člana 235. tačka 3. ZPP, člana 397. stav 2., u vezi sa članom 386. stav 2. ZPP, člana 12. i 13. tačka 2 a.) važeće Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata FBiH (Sl. novine F BiH 22/04- u daljem tekstu ADV Tarifa) preinačiti i odluku o troškovima postupka sadržanu u stavu drugom izreke, koja u tom dijelu ima karakter rješenja, te tužioca obavezati da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 1.728,20 KM, dok prvostepena presuda, kao

neožalbena, ostaje neizmjenjena u stavu trećem izreke, u smislu odredbe člana 221. ZPP.

Naime, troškovi tužitelja su utvrđeni u iznosu od 6.457,84 KM, dok je tuženi opredjelio svoje troškove i to troškovi na ime sastav odgovora na tužbu u iznosu od 421,20 KM, pristup na pripremno ročište od 27.03.2023. godine u iznosu od 1.208,00 KM, pristup na ročište od 31.05.2023.godine i 11.09.2023.godine u iznosu od 2.530,00 KM, pristup na nastavak pripremnog ročišta od 28.09.2023. godine u iznosu od 720,00 KM, pristup na ročište za glavnu raspravu od 22.01.2024. godine u iznosu od 1.281,00 KM, u skladu sa čl. 12. i 13. ADV Tarife i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o advokaturi (Sl. novine F BiH 18/05), zatim odsustvo iz kancelarije za vrijeme putovanje u iznosu od 900,00 KM (član 26. tačka 5. ADV Tarife), sve uvećano za 17% PDV, te putni troškovi-upotreba vlastitog automobila radi dolaska na ročišta u ukupnom iznosu od 730,40 KM, odnosno ukupno iznos od 8.498,03 KM.

Ovaj sud cijeni kao osnovane troškove na ime sastava odgovora na tužbu u iznosu od 421,00 KM, pristup na pripremno ročište u iznosu od 1.208,00 KM, prisustvo na nastavku pripremnih ročišta od 31.05.2023.godine, 11.09.2023.godine i 28.09.2023.godine u iznosu od po 720,00 KM, te prisustvo na ročištu za glavnu raspravu u iznosu od 1.281,00 KM, koji troškovi su uvećani za iznos od 17% PDV, dakle u ukupnom iznosu od 5.931,90 KM, dok su u preostalom dijelu potraživani troškovi neosnovani. Naime, tuženi je potraživao troškove na ime prisustva na ročište od 31.05.2023.godine i 11.09.2023.godine u iznosu od po 1.265,00 KM. Međutim, kako se radi o nastavcima pripremnih ročišta, to tuženom pripada samo iznos od 50% od potraživanih troškova, shodno odredbi člana 13. tačka 5.ADV Tarife, a što iznosi po 720,00 KM. Također, ovaj sud cijeni neosnovanim i troškove na ime odsustva iz kancelarije radi prisustva na ročišta i troškove na ime upotrebe vlastitog automobila radi prisustva na ročišta. Ovo iz razloga što, uzimajući u obzir usvojeno pravno shvatanje na panelu ujednačavanje sudske prakse iz građanske oblasti od 30.01.2014. godine, prema kojem putni troškovi advokata čije je sjedište izvan područja suda pred kojim se vodila parnica priznaju se samo do visine troškova koje bi stranka imala da ju je zastupao advokat čije je sjedište u mjestu suda, te uzimajući u obzir odluke Ustavnog suda BiH broj AP-1919/20 od 02.07.2020. godine i AP-5003/14 od 11.01.2017. godine, prema kojoj je izbor advokata u postupcima odlučivanja o građanskim pravima i obavezama pred sudom lični izbor stranke, pa stranka u slučaju kada za zastupanje ovlasti advokata čija je kancelarija van sjedišta suda, u pravilu ima obavezu sama snositi troškove koji su njenom punomoćniku zbog toga prouzrokovani.

Stoga, imajući u vidu da je tužilac nakon preinačenja prvostepene presude uspio u sporu u iznosu od 33,93%, to istom pripada iznos od 2.191,00 KM, dok je tuženi uspio u sporu sa 66,07 %, te istom pripada iznos od 3.919,20 KM. Međusobnim prebijanjem troškova postupka proizilazi da je tužilac dužan tuženom isplatiti iznos od 1.728,20 KM koji je tužilac dužan isplatiti tuženom.

Tuženi je podnio dvije žalbe i to putem punomoćnika advokata Mešić Amira od 04.04.2024.godine i punomoćnika advokata Cerovac Mustafe iz ZAK Advokati Cerovac Mustafa i Cerovac Damir od 11.04.2024.godine, pa kako se radi o suštinski istim žalbama, to ovaj sud cijeni osnovanim troškove koje se sastoje od sastava samo jedne žalbe i to u iznosu od 1.364 KM koliko je iznosila prosječna plaća u aprilu 2024.godine (član 31. zakon o advokaturi) koji iznos je uvećan za 17% PDV, što ukupno iznosi 1.595,88 KM, pa kako je tuženi u žalbenom postupku uspio sa 66,07 % to je ovaj sud primjenom odredbe člana 397. stav 2., u vezi sa članom 386. stav 2. ZPP, tužioca obavezao da tuženom naknadi žalbene troškove u iznosu od 1.054,40 KM, dok je sa viškom zahtjeva tuženi odbijen, kako preko dosuđenog iznosa na ime sastava žalbe, tako i iznosa od 579,60 KM na ime sudske takse na žalbu, budući da iz stanja spisa proizilazi da tuženi nije platio sudsku taksu na žalbu, niti ga je prvostepeni sud pozvao, pa tuženi nije ni imao ove troškove.

Ovaj sud je na temelju odredbe člana 397. stav 2. u vezi sa članom 387. ZPP odbio tužioca sa zahtjevom za naknadu troškova za sastav odgovora na žalbu, cijeneći da isti u smislu člana 387. ZPP, nisu bili potrebni za činjenično razrješenje ove pravne stvari.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Asja Razić s.r.